

ZARZĄDZENIE

Dnia 15 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

1. na podstawie art. 135 § 4 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1247 z późn. zm. – dalej powoływana jako: ustawa Prawo o prokuraturze) odmówić przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratorów Prokuratury Rejonowej w W.: J. R. i B. D., złożonego przez E. S. z uwagi na oczywistą bezzasadność wniosku;

2. odpis zarządzenia doręczyć E. S. wraz z pouczeniem, że na zarządzenie to przysługuje zażalenie do Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 13 kwietnia 2023 r. E. S. wniosła o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratorów Prokuratury Rejonowej w W.: J. R. i B. D. W treści wniosku o uchylenie immunitetu formalnego nie skonkretyzowała jakich przestępstw bądź przestępstwa mieliby dopuścić się wskazani prokuratorzy. Lektura powyższego pisma wskazuje jednak, iż autorka pisma przyczyn uzasadniających uchylenie immunitetu formalnego przysługującego wskazanym uprzednio prokuratorom upatruje w okoliczności, iż „przekroczyli swoje uprawnienia i nie dopełnili obowiązków podczas prowadzenia postępowania przygotowawczego o sygn. [...], czym udzielili korzyści osobistej P. S. i A. W.”, co pozwala na przyjęcie przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.

Zarządzeniem z dnia 4 lipca 2023 r., sygn. akt I ZI 33/22, wezwano E. S. do uzupełnienia braków formalnych pisma w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratorów Prokuratury Rejonowej w W. J. R. i B. D. poprzez nadesłanie wniosku, który będzie sporządzony i podpisany przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym, w terminie 7 dni pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku.

W odpowiedzi na powyższe E. S. wniosła o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, przedkładając następnie oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.

Zgodnie z art. 135 § 4 ustawy Prawo o prokuraturze jeżeli wniosek o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej lub wniosek o zezwolenie na tymczasowe aresztowanie prokuratora nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447 oraz z 2022 r. poz. 655), przewodniczący sądu dyscyplinarnego odmawia, w drodze zarządzenia, jego przyjęcia.

W kontekście analizowanego wniosku szczególnego zaznaczenia wymaga, iż w postępowaniu delibacyjnym sąd dyscyplinarny orzeka zasadniczo na podstawie wniosku i dowodów załączonych przez wnioskodawcę, bowiem to „rzeczą oskarżyciela, a nie sądu jest formułowanie oraz wykazywanie przesłanek uzasadniających zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, toteż oskarżyciela – a nie sąd dyscyplinarny – obciąża powinność gromadzenia i prowadzenia wszystkich niezbędnych w sprawie dowodów, uzasadniających w pełni podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2003 roku, SNO 29/03, Lex nr 470220; uchwała SN z dnia 24 października 2014 roku, SNO 43/14, Lex nr 1544217).

Obowiązek przedłożenia materiału dowodowego przemawiającego za zasadnością wniosku należy tym samym do wnioskodawcy, a wyjątkiem od tej zasady jest jedynie sytuacja, w której nie posiada on realnych możliwości uzyskania materiału dowodowego, a zdolnością tą dysponuje wyłącznie sąd dyscyplinarny. Podkreślić wymaga jednocześnie, iż wnioskodawca, chcąc ewentualnie

przeprowadzić określone dowody w postępowaniu immunitetowym inicjowanym przez oskarżyciela subsydiarnego lub prywatnego, winien załączyć do akt sprawy (wniosku) ich kopie, które jako strona postępowania karnego ma prawo bez przeszkód pozyskać.

Wniosek jest zatem bezzasadny w stopniu oczywistym wówczas, gdy nie dołączono do niego żadnych dowodów lub wówczas, gdy przedłożone dowody nie wykazują żadnego widocznego związku z treścią zarzutu formułowanego wobec objętego wnioskiem sędziego, a który wnioskodawca chce zarzucić po uchyleniu mu immunitetu. Oczywista bezzasadność wniosku zachodzić będzie również wówczas, gdy po jego lekturze, bez konieczności uzyskiwania i zapoznawania się z dowodami można stwierdzić, że immunitet nie powinien zostać uchylony.

Analiza merytorycznej argumentacji wniosku - poczyniona przez pryzmat przesłanek określonych w art. 135 § 5 ustawy Prawo o prokuraturze - prowadzi do stwierdzenia braku jakichkolwiek podstaw do uchylenia immunitetu formalnego i uznania wniosku za bezzasadny w stopniu oczywistym. Przedłożona wraz z wnioskiem dokumentacja wskazuje nie tyle na brak dostatecznego uprawdopodobnienia popełnienia przez wskazanych prokuratorów czynów wypełniających znamiona przestępstwa określonego w art. 231 § 1 k.k., co niewykazania takowej okoliczności w jakimkolwiek wręcz stopniu. Zgodzić należy się, iż objęci wnioskiem prokuratorzy wprowadzie pozostają funkcjonariuszami publicznymi w rozumieniu art. 231 k.k., którzy z racji swoich szczególnych cech mogą dopuścić się przestępstwa urzędniczego, jednakże forsowana przez wnioskującą negatywna ocena prowadzenia postępowania przygotowawczego o sygn. [...] nie oznacza niejako automatycznego zakwalifikowania tej okoliczności jako znamienia występku z art. 231 § 1 k.k.

Mając na uwadze nieprzedstawienie przez wnioskodawcę warstwy dowodowej uprawdopodobniającej w stopniu wymaganym przez ustawodawcę popełnienia przez objętych wnioskiem prokuratorów przestępstw z art. 231 § 1 k.k., a nadto stwierdzony po lekturze wniosku brak jakichkolwiek podstaw do uchylenia immunitetu formalnego, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku.

Mając natomiast na uwadze, że braki formalne wniosku nie zostały usunięte, fakt uprzedniego wezwania do powyższych uzupełnień nie stoi na przeszkodzie

uznania wniosku za oczywiście bezzasadny i odmowy jego przyjęcia z tej przyczyny.

Z powyższych względów rozstrzygnięto, jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]